

Tegevusjuhiseid

Eesti Noorsoo Karskusliidu liigetelle.

Eesti noorsookarskusliikumine on oma katsetamis- ja muhenemisaastad enamvähem läbi eland. Töö sel alal on muutund juba sihikindlamaks ja selgejoonelisemaks. Nüüd on jäänd üle selle töö süvendamisele ja laiendamisele asuda, leida seks otstarbekohaseimaid tegevusvahendeid. Millised need tegevusvahendid mingi ühinguile eraldi võiksid ja peaksid olema, on siinkohal raske öelda, oleneb see ju suuresti kohapäässetest asjaoludest. Päämäärade ülesseadmine jäägu ikka ringi enese hooleks, küll aga pööratagu liidu poole, kui nende teostamisel midagi arusaamatut või põhimõtteliselt lahkuminevat ilmsiks tuleb. Liit on alati valmis juhatause kaudu ühinguile igasugu nõu andma.

Tegutsemise juures peetagu aga silmas, et töökava, seega ka tegelased, liialt koormatud ei oleks. Vastasel korral muutub töö pääliskaudseks, kuna aega ta süvendamiseks ja põhjalikuks muutmiseks ei jätaku. Töökavasse võetagu ülesandeid, milliseid on võimalik läbi viia ja millised ringide liikmeid huvitavad, sest töö, mida tehakse huviga annab alati suuremaid tagajärgi.

Mis puutub ringide liigetes, siis loodame et siin ringi ja selles töötamist tõsiselt võetakse, enda kohustusi täpselt täidetakse. Selle paremaks saavutamiseks tuleks püüda liikmeid vastavas suunas kasvatada kuivõrd see võimalik on. Võetagu eesmärgiks — karskusringi liige peab olema korralik, aus, õiglane inimene ja veendund karsklane, mitte vaid põhimõttes, vaid otse tegudes.

Edasi, kuna meie sihiks kogu noorsoo koondamine karskusväkke, tuleb ühinguil alata püüda ulatuda nende õpilaste juure, kes seni noorsookarskusliikumise ühinend pole. Kuidas aga seda teha? Arvame, laiemaid hulki saaks juure tõmmata algul nimetatud seniste töö mooduste süvendamise ja täiendamise. Teiseks tuleks noorsookarskusühinguis alus panna ühele uuele meetodile: süstemaatilisele isiklikule uute liigete võitmisele, millisest pikemalt loetagu „Kevadikust“ nr. nr. 1 (4) ja 2 (5) — 1926/27 mag. V. Ernitsa kirjutust „Noorsookarskustööd süvendama!“

Selles suunas tegutsedes jätkub Teile tööd nii enese isiku kujundamise kui ka kogu väikese eesti rahva hää käekäigu väljaarendamise jaoks. Need kaks seisukohta tiivustagu Teid töös.

Omalt poolt tahab Eesti Noorsoo Karskusliit aidata Teid tegevuses niihästi majanduslikult kui ka vaimliselt. Ringid, kel aineeline seisukord äärmiselt halb, võiksid toetuse saamiseks natuuras pöörata liidu poole. On arusaadav, et liidulgi siin suuri võimalusi pole, kuid osaliselt saab ta siiski Teile abi pakkuda.

Enam kui majanduslikult loodab liit toetada Teid vaimliselt. Näit. kui Teil oleks vahest võimalik korraldada mõnda suuremat kõne- või referaatkoosolekut, või jälle mõnda suuremat pidulikku koosviibimist, aga seda takistab vastava kõneleja või referendi leidmine, siis pööratagu liidu poole.

Liit püüab siin kõik teha, mis tal võimalik. Olgu tähendatud, et liit tahabki sellele küsimusele tulevikus enam tähelepanu pöörata. Uueks referaadi aineks soovitab liit küsimust „Karskus- ja hõimuaade“. Referaadi kokkuseadmiseks võiks tarvitada hiljuti ilmund „Soome — Eesti hõimuaalbumi“ à 300 mrk., mida aga liidu kaudu võib tellida à 210 mrk. Samuti oleks soovitav referaate ja mõttevahetusi korraldada noorsookarskustöö süvendamise üle. Sel alal võiks materiaalsiks olla juba nimetatud „Kevadiku“ nr. nr. 1 (4) ja 2 (5)—1926/27 mag. V. Ernitsa kirjutused „Noorsookarskustööd süvendama!“ Samuti Eesti Koolinoorsoo Keskliidu häälekandja „Tõusmete“ nr. 3—1926. V. Ernitsa kirjutus.

Mitte üksi kõnelejate kaudu ei ole võimalik liidul Teie tegevuses kaasa aidata, vaid ka kirjandusega. Kui Teil mõned ringi liikmed soovivad oma teadmisi karskusosalal süstemaatiliselt süvendada, kuid milleks puuduvad raamatud, siis võite pöörata liidu õpiringide käsiraamatute kesklaos poole, kust Teile soovitavad raamatud hinnata tarvitada saadetakse. Praegu on kesklaos olemas järgmised raamatud:

1. Prof. M. J. Eisen — Karskusliikumise ajalugu.
2. Dr. M. Helenius-Seppälä — Karskusasja algmed (põhiraamat).
3. Dr. J. Vilms j. t. — Meie karskustöö programm ja taktika.
4. P. Mannteuffel — Villem Navi elupäevad.
5. J. Elango — Rahva lootus
6. J. Elango — Päikese poole (karskuslugemik)
7. „Tulev Eesti“ 1922 a.
8. „Tulev Eesti“ 1923 a.
9. „Tulev Eesti“ 1924 a.
10. „Tulev Eesti“ 1925 a.
11. Tubak ja tema kahju.
12. P. Ruubel — Politilised ja ühiskondl. voolud Eestis.

Ladu täiendatakse uute raamatutega. Kuna kesklaos on ainult pääasjalikult suuremal määral tarvisminevad raamatud, võib muud eesti- ja võõrakeelset karskuskirjandust maksuta tarvitamiseks saada Eesti Karskusliidu teaduslikust raamatukogust, kust raamatute väljaandmine sünnib igal tööpäeval kl. 10—2 (tuntud isikuile ja org-ele saadetakse ka postiga).

Samuti kui soovite kohapääl mingisuguse õpiringiga töötada, siis võite kavu ja nõuandeid jällegi liidult saada. Liidul on praegu olemas järgmised õpiringide kavad.

1. Kodukoha uurimise kava. Kokku seadn. J. Rumma.
2. Karskusküsimuse õpiring. Kokku seadn. A. Elango.
3. Noorsooliikumise õpiring. Kokku seadn. A. Elango.
4. Rahvaluule. Kokku seadn. prof. M. J. Eisen.
5. Anorgaaniline ja orgaaniline keemia. Kokku seadn. Dr. A. Audova.
6. Dünamiiline geoloogia. Kokku seadn. Dr. A. Audova.
7. Botaanika. Kokku seadn. Dr. A. Audova.
8. Zooloogia. Kokku seadn. Dr. A. Audova.
9. Bilooogia. Kokku seadn. Dr. A. Audova.
10. Ühiskondlikud voolud Eestis. Kokku seadn. A. Elango.

Nagu tähendatud püüab liit Teile igapidi kaasa aidata. Selle tasuks julgeb ta loota, et Teie ka tema ettevõtteid, õieti meie kõigi ühiseid ettevõtteid, võimalikul määral toetate.

Teatavasti kuulutab liit traditsiooniliselt igal sügisel välja võistluskirjutused. Ühe vanemale rühmale ja teise nooremale. Ka tänavu kuulutati välja kaks võistlusteemi:

1. Miks nõuab praegusaja karskusliikumine täiskarskust?

2. Kuidas käis vallarahva käsi, kui kõrts suleti?

Võistlusest osavõtmise tingimused on järgmised:

1. Esimesele teemile kirjutajate vanadus ei tohi olla 15. I. 1927 a. mitte üle 20 aasta.

2. Teisele teemile kirjutajate vanadus ei tohi olla 15. I. 1927 a. mitte üle 17 aasta.

Kirjutus võib enam-vähem ilukirjanduslikku laadi olla ja peaks vastama 6 kl. algkooli lõpuklassi ja keskkooli nooremate klasside emakeele tundide kirjalikkudele töödele.

3. Autasuks annab E. N. Karskusliit paremate tööde autoritele vanemas rühmas: I — 3000 mrk.; II — 2000 mk. ja III — 1000 mk.; nooremas rühmas: kolme parema töö autoritele à 600 mk. ja järgmise nelja töö autoritele à 400 mk.

Pääle nende kindlate auhindade võidakse määrata järgmiste paremate tööde autoritele hindajate äranägemisel ergutusauhinnaks kiituskirjad ja karskuskirjandust.

4. Noorsoo Karskusliidul on õigus paremaid töid oma väljaannetes avaldada, nende eest autoritele tasu määrates hariliku korra järele. Kõik võistluskirjutuste käsikirjad jäävad liidu arkiivi, kus nad alal hoitakse.

5. Võistluskirjutused tulevad mõne märgusõna all Eesti Noorsoo Karskusliidu juhatusale (aadress: Tartu, postkast 86) saata hiljemalt 15. I. 1927 a. Kinnises ümbrikus tuleb juure lisada sama märgusõna all autori nimi, sündimisaeg, aadress, organisatsiooni nimi, kui autor sarnasena kuulub, kool ja klass, kui autor õpilane.

Ümbrik avatakse pääle töö hindamist. Auhinnata jäänd tööde ümbrikke üldse ei avata.

6. Esimesele teemile kirjutatud töid hindavad hrad V. Ernits, H. Roos, ja A. Elango. Teisele teemile kirjutatud töid hindavad hrad G. Reial, J. Elango ja n. E. Pedriks. Et see mitte ilmaagene töö ei oleks, oleks soovitav, et iga noor püüaks siin aktiivselt kaasa lüüa.

Jõuluvaheajal, 29—30 dets., k. a. peetakse ära Tallinnas IV noorsookarskuskongress ja asemikekogu koosolek, millest oleks soovitav kõigi liikmete osavõtt oma esindajate kaudu, kuid mitte üksi esindajate kaudu, vaid kõigi ringi liiketega, kel vähegi on võimalusi kongressile sõitmiseks. Sel on oma tähtsus. Siin saadakse teiste noorkarsklastega tuttavaks ja võetakse ergutust ja äratust edespidiseks tööks oma ringi juures. 1.—7. nov. korraldab õp. karskuskasvatusliit karskusnädala. Sel puhul saadab liit igale liidu liikmele J. Järve kokkuseatud lendlehe „Meie eesmärk“ ja Arn. Peetsi kõnekonsekti „Kas on karskustöö tulevikku“ kätte.

Oleks soovitav, et liidu liikmed püüaksid sel ajal korraldada oma kõnekoosolekuid ja referaate. Samuti julgeb liit loota, et liidu liikmed kõik nädala hääks kordaminekuks kaasa aitavad.

Eriti palub liit, et tema liikmed püüaksid kaasa aidata kohapääl karskuskirjanduse, iseäranis aga liiduhäälekandja „Kevadiku“ levitamiseks. („Noorusjõud“ III, A. Elango — „Noorsookarskustöö Eestis“ j. t.)

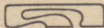
Oleks loomulik, et iga ringi liige ka „Kevadikku“ isiklikult enesele tellib. Tellimine võib sündida ühingu ehk ringi kaudu. Ringi kaudu tellides saab ring $\frac{1}{3}$ tellitavast arvust hinnata. See ei peaks vist kellelegi raskust sünnitama. Lõpuks palub liit, et kõik liikmed püüaksid võimalikult pea oma liidu liikmemaksu ära õiendama. Liikmemaksu arvel saavad liikmed raamatu. „Meie õnne vaenlane“ — J. Elango.

Nõnda ühiselt töötades ja üksteisest arusaades ja üksteist vastastikku toetades julgeme loota, et meie töö mitte ilmaagene energia kulutus ei ole, vaid et ta varem ehk hiljem küpset vilja kannab, mida meie häälmeelel võime maitsta. Ses lootuses surub liit kõigi oma liikmete kätt, soovides neile edu ja püsivust töös.

Parimate tervitustega

Eesti Noorsoo Karskusliidu Juhatus.

1. nov. 1926. a.

K. Mattiesen'i trükk, Tartus.